

Heemkundevereniging "Leeuwen"

Opgericht 6 mei 2009

1 april 2012

Derde jaargang

Nr.1

In dit nummer:

Ledenvergadering
Heemkundevereniging

Pag.

1

Cultuurhistorisch beleid
in Leeuwen?

1

Uit de beheerssectie

2

Berichten uit de histori-
sche sectie. De onder-
scheiding van Alardus
van Kessel

2

Pakhuis de Klef in
Beneden-Leeuwen

3

Wij vragen lezers...
Foto's van de schooltijd
bij de nonnen in Boven-
Leeuwen

4

Bestuur

- Jan van Gelder, voorzitter en coördinatie beheer
- Toon Banken, secretaris
- Cees van den Akker, penningmeester
- Ellen Brons, coördinatie historisch onderzoek en PR
- Theo Huisman, sponsorwerving
- Jos van Oijen, bestuurslid

Nieuwsbrief

Ledenvergadering Heemkundevereniging

Opgeleust door Therus van Sommeren

Donderdag 19 april zal om 19.00 u. in de zaal van Janssen Steenberg, Zijveld 16 te Beneden-Leeuwen de jaarlijkse ledenvergadering van de Heemkundevereniging plaatsvinden. Alle leden krijgen hiervoor een persoonlijke uitnodiging.

Na afloop van de ledenvergadering (rond 20.00 u.) geeft Therus van Sommeren *een diavertoning over Oud Leeuwen*. Iedereen die interesse heeft in de geschiedenis van Leeuwen en/of graag nog eens beelden van vroeger wil terugzien, is van harte welkom. De entree is gratis.

Dit soort plaatjes wordt door Therus van Sommeren met zijn humoristische praatjes weer tot leven gewekt!

CULTURHISTORISCH BELEID in LEEUWEN?

Door de oplettendheid van ons bestuurslid Jos van Oijen kwamen wij het volgende op het spoor.

Bij nieuwbouw is onder meer een archeologisch onderzoek verplicht, zo ook voor de nieuw te bouwen wijk aan de Molenstraat in Boven-Leeuwen. Tijdens dit onderzoek (uitgevoerd in 2009) deed ADC Archeoprojecten enige, voor de geschiedenis van Leeuwen, belangwekkende vondsten en gaf het volgende advies: *In het kader van het huidige onderzoek adviseert ADC Archeoprojecten tot behoud in situ van de vindplaats uit de Middeleeuwen en tot een archeologische begeleiding van de vindplaats met Romeinse sporen en een middeleeuws greppelsysteem. De bevoegde overheid neemt hier uiteindelijk de beslissing over.*

Het aangetroffen huis, een woontoren uit de 12e-13e eeuw, is een bijzondere vondst. Het huis heeft op een fundering van houten palen en stenen poeren gestaan en wordt door een gracht omringd. Waarschijnlijk is dit Huis Leeuwenbergh, waar in litera-

tuur kort over gesproken wordt en waarvan de locatie en het uiterlijk niet bekend zijn. Het huis zal zijn gebouwd door een mogelijk adellijke familie; het geïmporteerde natuursteen duidt op een luxe huis en rijke familie.

De sporen uit de Romeinse periode zijn eveneens van bijzondere waarde; ze worden echter lager gewaardeerd dan de middeleeuwse vindplaats. .

Wij hebben de gemeente gewezen op dit rapport, waaraan, om ons onbekende redenen, geen ruchtbaarheid is gegeven. Jammer, want het is een gemiste kans om meer over Leeuwen in de glorie tijd te weten te komen. De gemeente heeft ons toestemming gegeven toezicht op de graafwerkzaamheden te houden om te voorkomen dat de vindplaats nog verder verstoord wordt. Ook worden de contouren van de woontoren zichtbaar gemaakt in de bestrating. Kortom...wij houden de vinger aan de pols! Het volledige ADC-rapport ligt, na overleg, ter inzage bij één van onze bestuursleden

Uit de beheerssectie

De Heemkundevereniging Leeuwen denkt ook aan de toekomst

Uiteraard is de Heemkundevereniging Leeuwen zeer geïnteresseerd in het verleden van zowel Boven- als Beneden-Leeuwen wat onder meer blijkt uit de actieve medewerking aan het te verschijnen boek over Boven-Leeuwen. Maar ook aan de leefbaarheid van Leeuwen en het behoud van de eigen identiteit wordt druk gewerkt. Het pad langs de Wiel is een initiatief van de vereniging, slooiaanvragen worden kritisch bekeken en de gemeenteraad wordt erop gewezen dat enige panden onder bescherming zouden moeten komen. Om ervoor te zorgen dat Leeuwen blijft groeien en de gemeente niet met onverkooptbare woningen in het Leeuwse Veld blijft zitten, heeft de vereniging besloten tot een ludieke actie op de 11e van de 11e 2011. Op die datum werden in de voormiddag twee ooievaarsnesten geplaatst.

Berichten uit de historische sectie

De onderscheiding van Alardus van Kessel

door Ellen Brons

De Heemkundevereniging Leeuwen ontving onderstaande mail van de heer L F W van Wichem:

Bij het nog eens nazien van diverse stukken uit de erfenis van mijn moeder kwam ik een bronzen penning tegen met aan de achterzijde "De Koning aan A. van Kessel". Op uw site zag ik dat het de Koninklijke onderscheiding wegens betoonde moed, inzet en zelfopoffering is tgv de Watersnoodramp van 1861.

Ik zelf weet niet hoe deze penning in onze familie is terecht gekomen. Wat ik leuk zou vinden is dat de achter achter kleinkinderen van A. van Kessel deze penning een ereplaats zouden geven. Hij is door een familielid gratis bij ons af te halen.

Een nest is geplaatst in het plassengebied in de hoek Zijveld/Liesterstraat en is een geschenk van de Rabobank. Het tweede nest is geplaatst in het natuurgebied De Wiel/Bossee en werd geschonken door Woonstichting De Kernen. Nu maar hopen dat de klepperaars Leeuwen uitkiezen om neer te strijken!

Aangezien ik aanvoerder ben van de historische tak van de vereniging begon hiermee voor mij de speurtocht naar A. van Kessel.

Om te beginnen was het noodzakelijk de herkomst van A. v. Kessel vast te stellen. In de door ons gepubliceerde lijst van "Namen van hen, die in het land van Maas en Waal bij gelegenheid van den watersnood van 1861 door ijver, moed, beleid en zelfopoffering hebben uitgemaakt of, en het daarvoor door Z.M. de Koning ingestelde eretekenen ontvingen." staat alleen vermeld dat hij noodheemraad van Maas en Waal was. De naam van Kessel komt in Maas en Waal veel voor, dus dat werd zoeken naar een speld in een hooiberg.

Gelukkig realiseerde ik mij dat onderscheidingen zeker ergens gepubliceerd zijn en heeft de Koninklijke Bibliotheek besloten om een selectie van de belangrijkste nederlandse kranten van 1618 tot 1995 op internet te plaatsen. In het Algemeen Handelsblad van 25 september 1861 vond ik een hele lijst van onderscheidingen met daarbij "A. van Kessel te Dreumel"

Dat was een belangrijke stap vooruit en al spoedig werd met behulp van Genlias Alardus van Kessel gevonden, geboren op 9 februari 1828 te Dreumel, zoon van Johannes van Kessel en Joanna van Oss. Alardus was gemeentesecretaris te Dreumel, trouwde op 9 februari 1877 met Geertrui Schonenberg en uit dit huwelijk werd één meisje geboren, Johanna Huberdina, die op 18 augustus 1878 overleed, 6 maanden oud. Hiermee is zijn tak uitgestorven. Alardus van Kessel overleed op 13 oktober 1900 te Dreumel en liet goederen na aan zijn zus Maria.

Hoe komt de onderscheiding nu in de familie van Wichien?

Alardus had twee broers, Wilhelmus Alardus en Wilhelmus (deze overleed toen hij elf maanden oud was) en één zus, Maria. Deze zus Maria van Kessel trouwt met Wilhelmus Antonius van Wichien (overleden op 1 mei 1903 te Gassel) en overlijdt op 5 mei 1906 te Escharen. Zij hebben diverse nakomelingen en ongetwijfeld is een van deze nakomelingen de heer L F W van Wichien! De penning is via zijn vaderskant bij hem terecht gekomen en hoort wel degelijk in de familie.

Ook interesse in een dergelijk onderzoek? Wordt lid van onze vereniging en wij helpen u op weg!

Pakhuis “De Klef” in Beneden-Leeuwen

door John van Heck

Aan de Waalbandijk te Beneden-Leeuwen staat een groot pakhuis, gebouwd door de NCB, onderdeel van de CHV (Coöperatieve Handels Vereniging) te Veghel (Noord-Brabant). Het complex is van 1931 tot 1982 in gebruik geweest als depot van de boerenbond. De coöperatieve gedachte binnen de landbouw was aan het begin van de twintigste eeuw vanuit Noord-Brabant ook in het Land van Maas en Waal doorgedrongen. Men begon met het stichten van zuivelfabrieken en kort daarna werd de in- en verkoop van landbouwproducten ter hand genomen. De groei van de activiteiten maakte het gewenst een eigen gebouw te stichten, dat een regionale functie zou krijgen.

Met het oog op een goede transportmogelijkheid per schip koos CHV voor de locatie Beneden-Leeuwen, aan de Strang. Het pakhuis met de naam “De Klef” was hierdoor per binnenschip bereikbaar; een enorme kraaninstallatie voor het lossen en laden van de schepen maakte het transport van schip naar pakhuis mogelijk. Het pakhuisgebouw werd ontworpen door architect Orie. Het forse gebouw bestaat uit een betonnen basement van 3 meter hoog, waarop een betonskeletconstructie werd gebouwd, voorzien van gordingen waarop ijzeren platen werden bevestigd. Het taps toelopende gebouw oogt opmerkelijk modern voor een ontwerp uit 1930. De weegbrug met bedieningsruimte en kantoor is nog in de oorspronkelijke staat aanwezig naast het pakhuis, aan de zijde van de Waalbandijk. Voor het intern en extern transport werd een imposante kraanbaan gebouwd welke doorliep van buiten naar binnen. De kraanbaan was geschikt voor het laden en lossen van goederen uit schepen aan de loskade, het transport van goederen binnen het pakhuis en het laden en lossen van vrachtwagens.

De elektrisch aangedreven lorrie, voorzien van een bedieningsruimte voor de kraandrijver werd in het railwerk van de kraanbaan gehangen. De gehele kraanbaan verkeert nog in dezelfde staat als bij de bouw in 1931, maar begint tekenen van verval te tonen. Het gebouw “De Klef” is eveneens nog praktisch in dezelfde staat als bij de bouw in 1931. Na de sluiting van het bedrijf in 1982 werd het terrein in gebruik genomen door een sloperij van binnenvaartschepen, die het pakhuis gebruikte voor de opslag van onderdelen uit gesloopte schepen. Na het overlijden van de eigenaar van de sloperij in 1997 is het complex gesloten.

Volgens deskundigen zou de kraanbaan van De Klef in de bestaande toestand uniek zijn voor Nederland, aangezien alle vergelijkbare transportsystemen inmiddels zijn verdwenen of ingrijpend zijn gewijzigd. Vanwege de onzekere toekomstverwachting voor dit unieke industriële complex, een beeldbepalend industrieel erfgoed dat zeker de moeite waard is te bewaren voor het nageslacht,

werd door de Stichting Industrieel Erfgoed Gelderland-Flevoland het geheel voorgedragen voor rijksbescherming, hetgeen inmiddels door de minister is gehonoreerd

Heemkundevereniging Leeuwen

*De Heemkundevereniging is ingeschreven bij de
Kamer van Koophandel*

Bankrekening: 14.95.51.274

Secretariaat:

Rozenstraat 15

6658 WS Beneden-Leeuwen

Telefoon: 0487-593505

E-mail: toon.banken@planet.nl

Redactie: ellenbrons@zonnet.nl telefoon 0487-592441

BEZOEK OOK ONZE WEBSITE

WWW.HEEMKUNDEVERENIGINGLEEUWEN.NL

*Bel voor vragen over de Heem-
kundevereniging met ons
secretariaat of stuur een email!*

Sluit Leeuwen in uw hart!
Wordt lid van onze vereniging.

de contributie bedraagt slechts € 10,00 per jaar.

Wij vragen lezers....

Foto's van de schooltijd bij de nonnen in Boven-Leeuwen

Tijdens het schrijven van het boek "Honderd jaar parochie" zijn wij in het bezit gekomen van een kopie van de "Beschrijving der religieuze fondatie te Leeuwen" een soort dagboek waarin de belangrijkste gebeurtenissen rond het klooster St. Joseph zijn beschreven door de nonnen zelf.

Dit dagboek geeft nog eens duidelijk aan hoe belangrijk deze religieuzen zijn geweest voor de vorming en verzorging van heel veel Leeuwse mensen.

Daarom heeft de Heemkundevereniging besloten een boek samen te stellen over het klooster te Boven-Leeuwen en alles wat hiermee samenhangt.

Heeft u verhalen en/of foto's van gebeurtenissen rond school, klooster en gasthuis neem dan contact op met het bovenstaande redactie-adres!

Heeft u ook een foto van uw schooltijd in Boven-Leeuwen? Of heeft u foto's van het Klooster en/of het Gasthuis?

Neem dan svp contact op met de redactie, zodat wij een prachtig boek kunnen samenstellen!